

§ 629

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 17.5.2022 § 72 (autovaurio)

HEL 2022-003138 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 17.5.2022 (72 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 17.5.2022 (72 §) päätöksellään hylännyt 14.2.2022 osoitteessa Marjaniementie-Gotlanninkatu tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa määrältään 437,80 euron vahingonkorvauksesta 14.2.2022 kello 19.05 liikenneympyrässä osoitteessa Marjaniementie-Gotlanninkatu tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan autosta oli irronnut pölykapseli ja iskunvaimentimet olivat vaurioituneet kuoppaan ajamisen seurauksena. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kaupungin olisi pitänyt merkata näin vilkkaassa liikenneympyrässä oleva kuoppa viimeistään seuraavana päivänä 12.2.2022 tulleen palautteen perusteella. Hakija viittaa kaupungin omaan kunnossapitoluokitukseen, jonka mukaan "II-luokan kadun päällysteissä sallitaan lieviä vaurioita" ja toteaa, että kuoppa ei ollut lievä eikä sitä silti ole korjattu tai merkattu 2-3 päivään. Autoilija ei käytännössä pysty turvallisuuttaan vaarantamatta merkkamaan havaitsemaansa tiellä olevaa estettä tieliikennelain edellyttämällä tavalla. Kuoppaan osumisen riskiin vaikuttaa se, mistä suunnasta ja mihin kellonaikaan autoilija liikkuu ympyrässä, joten ajoneuvon kokonaismäärällä ei ole asiassa merkitystä. Hakija ei ollut havainnut mediassa varoitettua tai kerrotun routavaurioista tammi-helmikuulta, vaan vasta myöhemmin, vaikka yksikön päällikön päätöksessä on todettu, että katujen runsaasta reikiintymisestä on uutisoitu myös tiedotusvälineissä. Hakijan mukaan keskellä vilkasta liikenneympyrää puolil-

laan kuravettä olevaan isoon merkkamattomaan kuoppaan osuminen ei ole ollut ennakoitavissa. Hakija toteaa noudattaneensa ajaessaan varovaisuutta ja huolellisuutta.

Perustelut

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen pelkkä ajoradalla oleva kuoppa ei yksinään aiheuta kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siihen osumisesta on aiheutunut yksittäiselle tienkäyttäjälle vahinkoa. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki on syyllistynyt laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn kunnossapitovastuun osalta. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä tai pieni kuoppa laajentua hyvin nopeasti eikä kuopan muodostumista määrättyyn paikkaan pysty aina ennakoimaan. Ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tietyissä olosuhteissa ja usein kohtaan, jossa on vesilätäkkö. Yksikön päällikön päätöksen perusteluihin viitaten todetaan, että vahinkoajankohtana olosuhteet olivat otolliset isonkin kuopan syntymiselle lyhyessä ajassa.

Kuoppien suuri määrä kaduilla ja teillä ei ole yllättävää tienkäyttäjälle vahinkoajankohtana vallinneissa sää- ja keliolosuhteissa riippumatta siitä, onko kelistä juuri silloin varoitettu tiedotusvälineissä. Talven 2021-2022 keliolosuhteet olivat poikkeukselliset. Kunnossapidolta saadun selvityksen mukaan kyseisellä paikalla ei ollut esiintynyt aiempaa reikiintymisongelmaa ja kuoppa oli syntynyt aikana jolloin katujen reikiintyminen oli nopeaa runsaiden lumi- ja vesisateiden sekä 0-asteen molemmin puolin vaihtelevan lämpötilan seurauksena.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös II-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kunnossapito oli GPS-tietojen mukaan ajanut vahinkopaikan ohi 11.2.2022 eikä silloin ole tehty havaintoja kuopasta. Palautejärjestelmään on tehty ilmoituksia kyseisestä kuopasta lauantaina 12.2.2022 sekä maanantaina 14.2.2022. Kaupungin yleisesti noudattaman käytännön mukaan palautejärjestelmään saapuneet palautteet pyritään käsittelemään viiden arkipäivän kuluessa. Kyseinen kuoppa on kuitenkin paikattu saatujen ilmoitusten perusteella jo saman päivän 14.2.2022 iltana kello 21:35. Uudelleenkorjauk-

sia on suoritettu seuraavana päivänä 15.2.2022 kaksi kertaa ja sittemmin vielä 18.2. ja 19.2.2022.

Liikenteen määrä suhteessa tapahtuneisiin vahinkoihin osoittaa, että kuoppa on ollut autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä. Kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin viivytyksettä sen jälkeen kun kuopasta oli alkanut tulemaan palautteita järjestelmään. Yleisen elämäkokemuksen perusteella erityisesti sellaiset päällystevauriot, joissa on vesilätäkkö, on syytä pyrkiä kiertämään ja useimmat autoilijat tässäkin paikassa ovat näin tehneetkin.

Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksessä todetuilla perusteilla kaupunki katsoo olosuhteet huomioon ottaen toimineensa asiassa huolellisesti kunnossapitovastuun osalta. Tarvittavat korjaustoimet on tehty viivytyksettä. Kaupunki katsoo, että tieliikennelain tienkäyttäjältä edellyttämää huolellisuutta noudattaen vahinko olisi ollut vältettävissä.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle kuoppaan ajamisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 28.5.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 28.5.2022, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 18.5.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 28.5.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 28.5.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 28.5.2022, saate

Oheismateriaali

- 1 selvitys Marjaniementien liikenneympyrä 14.2.2022
- 2 Lisäselvitys Tarkastusajot 11.2.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-

gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 17.05.2022 § 72

HEL 2022-003138 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 28.2.2022 esittänyt kaupungille 437,80 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija ajoi sateisessa ja hämärässä säässä merkitsemättömään kuoppaan 14.2.2022 klo 19.05 liikenneympyrässä osoitteessa Marjaniementie-Gotlanninkatu. Tapahtumahetkellä hakijan ajoneuvosta irtosi pölykapseli. Hakija käytti ajoneuvoaan seuraavan kerran 18.2.2022, jolloin hän havaitsi ajoneuvossa olevan jotain vikaa. Kävi ilmi, että ajoneuvon vasemman eturenkaan iskunvaimennin oli mennyt rikki.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaarallanteita.

Marjaniementie on kokoojakatu ja sen kunnossapito on luokiteltu II-hoitoluokkaan. II-luokan kadun päällysteessä sallitaan lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla ollut kuoppa on paikattu katupäivystykseen 14.2.2022 klo 21.10 tulleen ilmoituksen johdosta 14.2.2022 klo 21.35. Kuopan uudelleenkorjaukset on tehty 15.2.2022 (kaksi kertaa), 18.2.2022 ja 19.2.2022. Kuoppa sijaitsee liikenneympyrässä, jossa bussit hajottavat nopeasti kaikki paikkaukset ja niitä joudutaan toistuvasti korjaamaan. Paikalla ei ollut aiempaa reikiintymisongelmaa. Kuoppa on muodostunut aikana, jolloin katujen reikiintyminen on laajaa sää- ja keliolojen vuoksi. Kunnossapito on aloittanut tehostetut paikkaustoimet kaikilla vastualueilla ja kuoppa on korjattu ilman viivytyksiä. Kuoppien suuri määrä kaduilla ja teillä ei ole yllättävää tienkäyttäjälle tällaisissa sää- ja kelioloissa. Kaupungin palautejärjestelmään ensimmäinen ilmoitus kuopasta on tehty lauantaina 12.2.2022. Maanantaina 14.2.2022 on tehty neljä ilmoitusta lisää. Kunnossapito on ajanut vahinkopaikan ohi 11.2.2022, eikä silloin ole ollut havaittavissa kuoppaa.

Forecan Kaisaniemen mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan lämpötila on 14.2.2022 vaihdellut 2,4 °C ja 0,6 °C välillä. Vesisateita on esiintynyt lähes koko vuorokauden ajan. Lauantaina 12.2.2022 lämpötila on vaihdellut 2,2 °C ja -4,6 °C välillä. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja etelässä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen

renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Asfaltti on huokoista, joten vesi pääsee tunkeutumaan sen rakenteisiin. Jäätyessään vesi laajenee ja alkaa hajottaa asfaltin rakennetta. Näin ollen olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Kuopan muodostumista tiettyyn paikkaan ei voi etukäteen ennakoida.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapidäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös II-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjät ilmoittaa siitä kaupungille. Kaupungin palautejärjestelmään on tehty ilmoituksia kyseisestä kuopasta 12.2.2022 sekä 14.2.2022. Kaupungin palautejärjestelmän saapuneet palautteet pyritään käsittelemään viiden arkipäivän kuluessa. Tässä tapauksessa palautteet tulivat kunnossapidosta vastaavan tahon tietoon kuopan paikkaamisen jälkeen. Kuoppa on paikattu katupäivystykseen tulleen ilmoi-

tuksen johdosta, joten kaupunki on toiminut asianmukaisesti ryhtymällä välittömästi toimenpiteisiin päällystevaurion korjaamiseksi.

Kuluva vuosi on ollut routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintoihin on syntynyt vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Kuoppa on syntynyt ajankohtana, jolloin katu reikiintyy sääolosuhteiden vuoksi hyvin nopeasti. Katujen runsaasta reikiintymisestä on uutisoitu myös tiedotusvälineissä. Kyseisestä kuopasta esitettiin kaupungille useita vahingonkorvausvaatimuksia samalta vahinkopäivältä 14.2.2022. Ensimmäinen kaupungilla tiedossa oleva vahinko on tapahtunut 14.2.2022 kello 16.45. Kyseistä ajoväylää käyttää mittausten mukaan yli 13 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tämä määrä suhteutettuna tapahtuneisiin vahinkoihin puoltaa sitä, että kuoppa on ollut väistettävissä. Tieliikennelaissa on määritelty, että tienkäyttäjän tulee omaa turvallisuuttaan vaarantamatta pyrkiä varoittamaan muuta liikennettä tiellä olevasta esteestä. Vaikka vahingon aiheuttaneeseen reikään on ajanut useampi autoilija, ei heistä yksikään ollut merkinnyt kuoppaa varoitukseen muita tien käyttäjiä.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinko aikaan vallinneet sääolot ovat aiheuttaneet nopeasti syntyneen kuopan ajoväylään. Kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin viivytyksettä ja kyseisen ajoväylän kuntoa on seurattu säännöllisesti. Kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja hoitaneensa kunnossapidon kunnossapitolain mukaisesti, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
kymp.korvausasiat(a)hel.fi